

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

יסודות בהנחיית קבוצות - 3279

תאריך עדכון אחרון 09-03-2020

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית-השלמה למוסמך לבוגרי תחומים אחרים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): מרים שיף

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: miriam.schiff@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: סמסטר ב' ימי ג' 18:-19:00

מורי הקורס:

ד"ר יעקב ראובן
ד"ר לימור יהודה
ד"ר דניה מלניק

תאור כללי של הקורס:

קבוצות משמשות בעבודה סוציאלית כאמצעי ליצירת שינוי לטובה במצבם של לקוחות במצוקה. קורס זה הוא מבוא לשימוש במתודה הקבוצתית ככלי התערבות, הוא יעסוק בתיאוריות ובהסברים על תהליכים בסיסיים בהנחיית קבוצה, בכוחות הפועלים בקבוצה, ובסוגיות הכרוכות בהקמה והנחיה של קבוצות.

מטרות הקורס:

א. להקנות הבנה בסיסית ונגיעה ראשונית בתהליכי הנחיית קבוצות
ב. עיבוד החיבור האישי לפורמט ולתכנים של עבודה קבוצתית

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. להפגין בקיאות במושגים ותכנים מרכזיים בהנחיית קבוצה
2. להפגין בקיאות בגישות המסבירות תהליכים קבוצתיים והנחיית קבוצה
3. יוכלו לעשות שימוש במספר תרגילים והפעלות קבוצתיות
4. יפתחו תובנות לגבי סגנון הנחייה אישי מועדף

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: קריאה והתנסות פעילה בשיעורים לצד הקניית ידע באופן פרונטלי.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. קבוצה: הגדרות, מאפייני קבוצה כמדיום לעזרה
2. תכנון קבוצה: מטרות, חוזה תיאום ציפיות, סטינג
3. סוגי קבוצות
4. תוכן - תהליך
5. שלבים בהתפתחות קבוצה והנחיה לאורך שלבים אלה
6. תפקידים בקבוצה
7. תפקידי המנחה: מאפיינים, דינמיקה של מנחה-קבוצה, הנחייה בקו.
8. התנגדויות
9. קונפליקטים ועימותים
10. פרידות

חומר חובה לקריאה:

אורט, מ, וזילברמן, מ. (2012). מיומנויות הנחייה לקבוצות. מדריך למנחה. עמודים 11-35. קריית ביאליק: "אח".

בלמונט, א. ג'. (2012). פעילויות קבוצתיות. רעיונות ודרכי טיפול (עמ' 69-91). קריית ביאליק: "אח".

זיו, י., בהרב, י.

(2011). מסע קבוצתי - המדריך למנחה קבוצות. (עמ' 161-171, 172-181). קריית ביאליק: "אח".

יאלום, א. (2004). הריפוי של שופנהאואר. (עמ' 85-97, 345-356). אור-יהודה: כנרת זמורה-ביתן.

יאלום, א., מולין ולשץ. (2005). טיפול קבוצתי תאוריה ומעשה. (עמ' 21-38). אור-יהודה: כנרת-זמורה ביתן/מגנס.

קטן, ל. (1994). סיווג ותכנון עבודה בקבוצות במסגרת התערבות ישירה בעבודה סוציאלית. חברה ורווחה, טו, 43-61.

עמרם, י. (2004). טיפול קבוצתי להשגת מודעות עצמית וחוויה מתקנת בקבוצה. (עמ' 8-15). ירושלים: מפגשים.

רוזנסור, נ. (1997). מנחה הקבוצה. בתוך: נ, רוזנסור (עורכת) הנחיית קבוצות (עמ' 299-313). ירושלים: המרכז לחינוך קהילתי ע"ש חיים ציפורי.

רוזנסור, נ. (1997). תפקידים חברתיים בקבוצות פסיכותרפיה. בתוך: נ, רוזנסור ול. נתן (עורכים) הנחיית קבוצות - מקראה (פרק 11 עמ' 221-237). ירושלים: המרכז לחינוך קהילתי ע"ש חיים ציפורי.

רייך, נ.ג' (1997). עבודתו של ביון על קבוצות. בתוך: נ' רוזנסור ול' נתן (עורכים). הנחיית קבוצות מקראה (עמ' 103-114). ירושלים: המרכז לחינוך קהילתי ע"ש חיים ציפורי.

Berman-Rossi, T. (2002). My love affair with stages of group development. *Social Work with Groups: A Journal of Community and Clinical Practice*, 25(1), 151-158.

Hopper, E. (2019). "Notes" on the Theory of the Fourth Basic Assumption in the Unconscious Life of Groups and Group-Like Social Systems—Incohesion: Aggregation/Massification or (ba) I: A/M. group, 43(1), 9-27.

Nitsun, M. (1996). *The Anti-Group Destructive Forces in the Group and their Creative Potential*. 24(1), 7-20
London: Routledge.

חומר לקריאה נוספת:

בנסון, ג.פ. (1992). יצירתיות בעבודה עם קבוצות. קריית ביאליק: "אח".
לב-ויזל, ר., קסן, ל. (2002). מסע של חוויות: פעילויות לקבוצה טיפולית. קריית ביאליק: "אח".
לונג, ס. (1995). תהליכים ומבנה של קבוצות קטנות. קריית ביאליק: "אח".
מק'מאנוס, ר. ו. גנינס, ג. (2001). הנחייה בקבוצה. תרגילים מובנים לחיזוק המשפחה והקבוצה.
קרית-ביאליק: "אח".

Nims, R.N. (2002). A collaborative psycho-educational group work training program
for residential
workers in the juvenile justice system. *Journal for Specialists in Group Work*, 27(3),
287-298.

Ormont, L.R. (1980). The Leader's role in resolving resistance to intimacy in the
group setting.
International Journal of Group Psychotherapy, 34 (4) 381, 29-45.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 80 %
הגשת תרגילים 20 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

תרגיל- הסטודנטים יתבקשו לבנות תרגיל בהתייחס לנושא מסוים הקשור בתחום הנחיית קבוצות. הם
יידרשו להעבירו בכיתה (בחלוקה לקבוצות בתלות בגודל הכיתה)

*Disabled students are welcomed to address the lecturer in order to discuss their
special needs and receive the appropriate aid.*